

Projektant:

---

mPlan

Biuro Planowania Przestrzennego Piotr Łapeta

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

tel. 601 40 57 32

e-mail mplan.biuro@gmail.com

Zamawiający :

Wójt Gminy Świlcza

36-072 Świlcza 168

Przedsięwzięcie:

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NR 2/2018
W MIEJSCOWOŚCI TRZCIANA**

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowanie:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	4
2. Przedmiot prognozy.	7
2.1 Podstawa prawna opracowania.	7
2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.	7
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	8
3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.	8
3.2 Zabytki i pomniki przyrody.	8
4. Stan i zasoby środowiska.	8
4.1 Rzeźba terenu.	8
4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.	9
4.3 Gleby. 10	
4.4 Kopaliny.	10
4.5 Krajobraz.	10
4.6 Istotne cechy klimatu.	10
4.7 Aktualny stan jakości powietrza.	11
4.8 Hałas. 12	
4.9 Wody powierzchniowe.	13
4.10 Wody podziemne.	14
4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.	15
4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.	16
4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.	16
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	18
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.	18
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.	18
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	19
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.	20
10. Wytyczne do projektu planu związane z ochroną środowiska.	20
11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu.	21
11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.	22
11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.	22
11.3 Zagrożenia dla powietrza.	23
11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.	23
11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.	24
11.6 Zagrożenia dla klimatu.	24
11.7 Hałas. 24	
12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń. 25	
13. Zanieczyszczenie powietrza.	26
14. Parkingi i drogi.	26

14.1.1 Działalność usługowa.....	26
14.1.2 Wnioski.....	28
14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.	28
14.3 Ochrona powierzchni ziemi.	31
14.4 Udokumentowane złoża kopalin.	31
14.5 Hałas i wibracje.....	32
14.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.	32
14.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.	34
14.8 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.	35
14.9 Ocena wpływu ustaleń planu na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.	35
14.10 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.	36
15. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	36
16. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.	38
17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu.	38
17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.	38
17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.	39
18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu.....	39
19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu.	41
20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń planu.	43
21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.	43

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 2/2018 w miejscowości Trzciana jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 2/2018 w miejscowości Trzciana, obejmującego obszary określone na załączniku graficznym do uchwały Nr III/32/2018 Rady Gminy Świlcza z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Nr 2/2018 w miejscowości Trzciana.

Obszar objęty opracowaniem posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Nr 3/2009 w miejscowości Trzciana – cz. I, uchwalony uchwałą Nr XXVI/206/2012 Rady Gminy Świlcza z dnia 3 października 2012 r. , ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z 2012 r. poz. 2191.

Obszar objęty opracowaniem planu położony jest w miejscowości Trzciana. W stanie istniejącym obszar ten obejmuje tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej oraz tereny otwarte, rolnicze. Przez obszar przebiega linia elektroenergetyczna 15kV. Dostęp komunikacji kołowej do tego obszaru jest możliwy z istniejących dróg publicznych gminnych.

Opracowanie planu jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Celem opracowania projektu planu jest wprowadzenie możliwości lokalizacji sieci gazowych średniego ciśnienia oraz likwidacja jednej z dróg wyznaczonej w obowiązującym planie miejscowym z uwagi na wnioski złożone do planu.

Nie ulegają zasadniczym zmianom pozostałe ustalenia planu obowiązującego.

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń planu. W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przy-

rodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera m.in. analizę stanu i zasobów środowiska:

- w obszarze objętym opracowaniem nie występują żadne formy ochrony przyrody,
- w obszarze objętym opracowaniem występują powierzchnie gleb klas II i III,
- w rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o znacznym stopniu nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy projekt planu nie zostałby uchwalony i proponowane w nim rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu zagospodarowanie tego obszaru będzie musiało być zgodne z obowiązującym planem.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia planu w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia planu nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzone do projektu planu zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego, spowodują, że będzie to kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zainwestowania tego obszaru.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w zmianie planu zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń planu zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walo-

ry środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia planu zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu planu. Ustalenia planu nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korzyści ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń planu. Projekt planu nie wprowadza także żadnych zmian w stosunku do aktualnego przeznaczenia tych terenów, które mogłyby wpłynąć na znaczący wzrost emisji hałasu lub które mogłyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń planu nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia planu zapewniają ochronę środowiska m.in. poprzez dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy w celu ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”.

Zapisy projektu planu uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i równorzędnymi, nie mają też wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia planu uwzględniające cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w tym w szczególności na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, takie jak dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy.

Przestrzeganie ustaleń planu, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla planowanej inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska to warunki konieczne by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie planu nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wyływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Nr 2/2018 w miejscowości Trzciana, obejmującego obszary określone na załączniku graficznym do uchwały Nr III/32/2018 Rady Gminy Świlcza z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Nr 2/2018 w miejscowości Trzciana.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt planu, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar ten posiada "Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 3 w Trzcianie" wykonane w październiku 2009 r. przez Usługowy Zakład Fizjografii i Geologii Inżynierskiej, mgr Emil Nowak, 35-604 Rzeszów, ul. Rumiankowa 7., wraz z aneksem wykonanym w 2014 r. przez Syntax Architekci Małgorzata i Piotr Łapeta Sp. J. w Gliwicach.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie.

2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka. Sprawdzone zgodność planu z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Świlcza jest gminą wiejską położoną w województwie podkarpackim, w powiecie rzeszowskim. Obszar objęty opracowaniem jest położony w miejscowości Trzciana.

W stanie istniejącym obszar objęty opracowaniem obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny przeznaczone pod zabudowę, ale jeszcze nie wykorzystane, tereny istniejącej zabudowy usługowej, drogi oraz tereny otwarte, rolnicze.

Przez obszar przebiega linia elektroenergetyczna 15kV. Dostęp komunikacji kołowej do tego obszaru jest możliwy z istniejących dróg publicznych.

Celem opracowania zmiany planu jest likwidacja drogi wyznaczonej w obowiązującym planie miejscowym z uwagi na istniejące zagospodarowanie terenu i złożone wnioski oraz umożliwienie realizacji sieci gazowej średniego ciśnienia.

3.2 Zabytki i pomniki przyrody.

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania pomników przyrody znajdujących się w rejestrze prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, ani drzew godnych objęcia ochroną prawną.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obiekty zabytkowe.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne (Kondracki, 1994) obszar opracowania położony jest w obrębie Kotliny Sandomierskiej, w mezoregionie Pradolina Podkarpacka.

Pradolina jest rozległym obniżeniem u podnóża Karpat, ciągnącym się od Doliny Dunajca do Doliny Dniestru. Obniżenie to wykorzystywały wody topniejącego lodowca skandynawskiego w czasie regresji zlodowacenia krakowskiego. Świadczą o tym wysokie poziomy piaszczysto-żwirowe.

W granicach opracowania obniżenie Pradoliny Podkarpackiej stanowi płaską formę o przebiegu równoleżnikowym o szerokości ok. 1 km. W jej powierzchni wycięła swą dolinę rzeka Mrowla. Na skutek minimalnego spadku Pradoliny w wyciętej dolinie powstały rozlewiska, mokradła, co stwo-

rzyło warunki do utworzenia torfowisk i nagromadzenia się w nich torfów wypełniających kopalną dolinę Mrowli.

W południowej części terenu powierzchnię Pradoliny nadbudowuje stożek napływowy rzeki Trzcianki, która wypływając z Podgórza Rzeszowskiego wytrąca spadek i akumuluje aluwia. Nachylenia w obrębie badanego terenu są małe nie przekraczają 2%. Małe zróżnicowanie morfologiczne nie powoduje trudnień w sposobie zagospodarowania badanego terenu.

4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.

Północną część obszaru objętego opracowaniem pokrywają powierzchniowe utwory geologiczne takie jak piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły, a południową - gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.

Pod względem geologicznym obszar objęty opracowaniem jest położony w obszarze Zapadliska Przedkarpackiego. Jest to rozległa niecka wypełniona trzeciorzędowymi, niezaburzonymi osadami morskimi, wykształconymi w postaci ilów i iłupków o dużej miąższości. W rejonie badań występują one na głębokości 21 m.

Pradolina Podkarpacka została wyerodowana w powierzchni ilów krakowieckich i wypełniona osadami czwartorzędowymi. W spągu są to plejstocenyjskie osady piaszczysto-żwirowe o miąższości ok. 13 m przykryte holocenyjskimi madami wykształconymi jako pyły, pyły piaszczyste lokalnie z domieszką humusu o konsystencji twaroplastycznej i plastycznej. Osady plejstocenyjskie przykrywają holocenyjskie torfy i namuły organiczne o miąższości od 1,1 do 4,2 m. Na nich zalegają mady rzeczne o zróżnicowanej miąższości. Największa ich miąższość występuje w północnej części w rejonie doliny Mrowli dochodzi do 4,2 m.

W obszarze objętym opracowaniem utwory trzeciorzędowe wykształcone są w postaci ilów szarych, zaliczonych do miocenyjskich warstw krakowieckich. Strop ilów w rejonie badanego terenu zalega na głębokości ok. 20 m od powierzchni terenu.

Oceniając grunty występujące w podłożu, w teoretycznym poziomie posadowienia należy stwierdzić, że w rejonie stożka napływowego spełniają one warunki do bezpośredniego posadowienia fundamentów projektowanych budynków, a w rejonie występowania torfów nie spełniają one warunków dla bezpośredniego posadowienia fundamentów projektowanych obiektów kubaturowych.

Występowanie warstwy torfów na części obszaru objętego opracowaniem może negatywnie wpływać na bezpieczne posadowienie obiektów budowlanych. W miejscach usytuowania potencjalnych obiektów budowlanych należy wykonać szczegółowe badania geotechniczne sięgające warstw no-

śnych wykształconych w formie żwirów i ilów mioceńskich. Torfy nie nadają się do posadowienia fundamentów obiektów, a namuły organiczne są gruntami słabonośnymi.

4.3 Gleby.

W obszarze objętym opracowaniem występują obszary gleb mułowo-torfowych na pyłach ilastych i torfach niskich i gleby brunatne na pyłach ilastych na średnio głęboko występujących torfach. Są to mady i gleby bagienne, gleby żyzne wykorzystane pod pola orne i pastwiska zaliczone do II, III klasy łąk i pastwisk. Część obszaru objętego opracowaniem, przeznaczona pod zabudowę w obowiązującym planie posiada już zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

W „Raplocie o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2011 r.” przedstawiono dane dotyczące zawartości metali ciężkich w glebach województwa podkarpackiego określone na podstawie badań zleconych przez producentów rolnych i innych zlecniodawców w 2011 r. Porównując uzyskane w 2011 r. wyniki do norm, stwierdzono tylko jeden przypadek przekroczenia wartości dopuszczalnej w przypadku rtęci (Hg) na terenie gminy Świlcza. Pozostałe wyniki oscylowały w przedziałach zawartości normatywnej. Problem stanowi jednak bardzo wysokie zakwaszenie gleb, które może powodować zwiększoną mobilność metali ciężkich, które poprzez produkty roślinne będą wchodzić w łańcuch troficzny człowieka i wpływać negatywnie na jego zdrowie.

4.4 Kopaliny.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopaliny.

4.5 Krajobraz.

Teren objęty opracowaniem leży poza obszarami objętymi ochroną krajobrazu. Obszar ten nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. W obszarze tym dominuje krajobraz kulturowy terenów zabudowanych i terenów rolniczych, położonych w sąsiedztwie terenów dróg.

Typem krajobrazu naturalnego jest tu krajobraz dolin i obniżeń, zalewowych den dolin - akumulacyjne, równin zalewowych w terenach nizinnych i wyżynnych, równin zalewowych w terenach górskich.

4.6 Istotne cechy klimatu.

Według E. Romera rejon obszaru objętego opracowaniem leży w krainie klimatycznej – Klimatu równin i kotlin podgórskich.

Według podziału W. Okołowicza zamieszczonego w Narodowym Atlasie Polski teren Kotliny Sandomierskiej należy do klimatów o przewadze wpływów kontynentalnych zaznaczających się większą roczną amplitudą temperatury, ujawniającą się w upalnych latach i mroźnych zimach.

Wiosny są krótkie i niepostrzeżenie przechodzą w lato – długie i upalne. Zimy są zazwyczaj długie i mroźne. Roczne sumy opadów są z reguły mniejsze niż na terenach wyżej położonych.

R. Gumiński w podziale na dzielnice rolniczo – klimatyczne omawiany rejon zalicza do dzielnic Sandomiersko – Rzeszowskiej, która charakteryzuje się okresem wegetacyjnym trwającym około 200 – 220 dni. Średnie temperatury powietrza są stosunkowo wysokie.

Roczna suma opadów wynosi 700 mm. W ciągu roku notuje się od 40 do 55 dni mroźnych (max. temp. 0°C) oraz 120 – 135 dnia mroźnych z przymrozkami (min. temp. 0°C).

Wilgotność względna wykazuje znaczne zróżnicowanie, zarówno w przebiegu rocznym, jak i dobowym. Najwyższa wilgotność względna powietrza występuje zimą, a najniższa latem. W ciągu doby maksymalne wartości wilgotności względnej powietrza występują w godzinach rannych i wieczornych oraz nocą, a najniższe notowane są w południe. Najwięcej opadów notuje się w miesiącach letnich, od maja do września.

Średnia roczna suma opadów wynosi 620 mm. Opady śniegu występują w miesiącach XI – IV. Średnio w roku liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 67 dni.

Przeważające wiatry wiejące z kierunku S, W i SW.

Teren objęty granicami opracowania stanowi fragment Pradoliny Podkarpackiej, która charakteryzuje się przeciętnymi warunkami klimatu lokalnego, ze względu na skrócony czas nasłonecznienia powodowany dłuższym niż na przyległych terenach wyniesionych, zaleganiem mgieł, powodującym pogorszenie warunków solarnych i wilgotnościowych. Obszar ten częściej w stosunku do innych narażony jest na występowanie zjawiska inwersji termicznej i mgieł radiacyjnych. Gorsze warunki wilgotnościowe powodowane są płytkim zaleganiem wód gruntowych. Na obszarze tym przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. W ciągu roku notowany jest znaczny udział ciszy.

4.7 Aktualny stan jakości powietrza.

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie zawartych w opracowaniu pt. „Stan środowiska w powiecie rzeszowskim w 2017 r.” na terenie powiatu rzeszowskiego nie ma zlokalizowanej stacji monitoringu powietrza atmosferycznego. Ocena jakości powietrza na terenie powiatu za rok 2017 określona została na podstawie wyników modelowania jakości powietrza wykonanego na poziomie krajowym

na potrzeby oceny jakości powietrza przez firmę „ATMOTERM S.A. na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Modelowanie obejmowało: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, benzo(a)piren oraz ozon. Modelowanie wykonane zostało na podstawie danych o emisjach zanieczyszczeń do powietrza oraz danych meteorologicznych.

Stan zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki na terenie powiatu utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki modelowania nie wskazały przekroczenia zarówno dopuszczalnego stężenia średniorocznego dwutlenku siarki, jak i dopuszczalnego stężenia 1-godzinnego i dobowego.

Również stan zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu utrzymywał się na niskim poziomie. Wyniki modelowania nie wskazały przekroczenia zarówno dopuszczalnego stężenia średniorocznego dwutlenku azotu, jak i dopuszczalnego stężenia 1-godzinnego.

W przypadku zanieczyszczeń pyłowych wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM₁₀ na terenie powiatu wykazały występowanie stężenia średniorocznego w przedziale 16,1-29,4 µg/m³ tj. 40-74% wartości dopuszczalnej.

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} wykazały występowanie na terenie powiatu stężenia średniorocznego w przedziale 14,2-24,1 µg/m³ tj. 57-96% poziomu dopuszczalnego.

Nie dotrzymany został również poziom celu długoterminowego ozonu, którego termin został określony na 2020 r.

Wyniki modelowania zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłach PM₁₀ wykazały występowanie na terenie powiatu, w tym także na terenie gminy Świlcza, obszarów przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla tego zanieczyszczenia.

4.8 Hałas.

Stan środowiska ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem i wibracjami określa się jako klimat akustyczny, rozumiany jako wynik różnych grup hałasu i wibracji: komunikacyjnych, przemysłowych i innych.

W obszarze objętym opracowaniem najistotniejszym źródłem hałasu jest ruch drogowy oraz działalność prowadzona w rejonie składu węgla.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. W latach 2007-2013 na terenie gminy Świlcza nie były prowadzone badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego.

4.9 Wody powierzchniowe.

Obszar objęty opracowaniem jest położony w dorzeczu Mrowli. Mrowla płynie uregulowanym korytem. Brak jest pomiarów wodowskazowych na rzece Mrowli, które stanowiłyby podstawę charakterystyki hydrologicznej tego cieku. Jak wynika z informacji zawartych w opracowaniu ekofizjograficznym wysokie stany wód występują w okresie roztopów tj. marcu i kwietniu oraz po opadach letnich – w czerwcu lub w lipcu. Najniższe stany wody obserwowane są w okresie zimy oraz jesieni.

Rzeka Mrowla na tym odcinku w czasie wysokich stanów wód mieści swe wody w korycie.

Poza obszarem objętym opracowaniem wzdłuż jego zachodniej granicy płynie rzeka Trzcianka.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem występuje wydzielenie jednolitych części wód powierzchniowych RW20001722669 Mrowla. JCWP nr RW20001722669 stanowi silnie zmienioną część wód w złym stanie, niezagrożoną nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 9 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Plany te powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym, np. w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw czy w wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego.

Aktualnie obowiązujący Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1911). Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on w myśl art. 114 Prawa wodnego m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posługuje jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły określa cele środowiskowe dla wód po-

wierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie zawartych w opracowaniu pt. „Stan środowiska w powiecie rzeszowskim w 2017 r.” w 2017 r., w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu rzeszowskiego monitorowano JCWP nr RW20001722669. Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP Mrowla w zakresie niklu wykazała dobry stan chemiczny. Stanu wód w JCWP nie określono z uwagi na brak klasyfikacji potencjału ekologicznego.

4.10 Wody podziemne.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”, największego obszarowo zbiornika wód podziemnych na terenie Podkarpacia oraz w granicach projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika. Granice tego zbiornika zostały określone w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej przez MOŚZNIL decyzją nr KDH 1/013/6037/97 z dnia 18 lipca 1997 r. W granicach GZWP 425 należy lokalizować przedsięwzięć mogących wpływać niekorzystnie na stan wód podziemnych i powierzchniowych oraz gruntów.

Zbiornik ten, tak jak wszystkie wody podziemne, podlega ochronie zgodnie z art. 98 ustawy POŚ. Obszar objęty opracowaniem znajduje się także w granicach projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika.

Badany teren położony jest w jednolitej części wód podziemnych PLGW 2000153. Stan chemiczny i ilościowy tych wód oceniony jest jako dobry. JCWPd jest w ogólnej ocenie w stanie dobrym, w tym w dobrym stanie chemicznym i ilościowym, nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Dla PLGW 2000153 celem środowiskowym jest dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. Obszar ten znajduje się poza wykazem obszarów chronionych, zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911).

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

Ramowa Dyrektywa Wodna w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne badania i oceny stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ustawa Prawo wodne zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i ocen stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na terenie gminy Świlcza nie ma punktów pomiarowych sieci monitoringu diagnostycznego.

4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w poza granicami obszarów objętych ochroną przyrody. W granicach przedmiotowego obszaru nie stwierdzono występowania gatunków i siedlisk objętych ochroną prawną oraz miejsc lęgowych ptaków i miejsc rozrodu zwierząt objętych ochroną prawną, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.

Roślinnością potencjalną tego obszaru są łąki i bory.

Pod względem przynależności geobotanicznej (Szafer, Pawłowski), badany teren leży na pograniczu dwóch podokręgów: Pogórza Lessowego i Płaskowyżu Kolbuszowskiego, które zaliczono odpowiednio do dwóch prowincji Górskiej i Niżowo — Wyżynnej.

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru w rejonach sąsiadujących z terenami istniejącej zabudowy jest słabo zróżnicowana. Znaczna część obszaru objętego opracowaniem jest wykorzystana pod zabudowę, drogi i utwardzone place.

Na niewielkich fragmentach obszaru występują zbiorowiska antropogeniczne m.in. zbiorowiska segetalne związane z uprawami polowymi i ruderalne występujące w sąsiedztwie zabudowy i dróg. Prawie cała powierzchnia badanego obszaru była niegdyś użytkowana rolniczo. W ich skład florystyczny ingerował człowiek, poprzez zasiewanie mieszanek traw. Na skutek niekoszenia lub mało intensywnego wypasania niektóre z gatunków tych traw zanikają, a na ich miejsce następuje sukcesja gatunków naturalnych, co prowadzi do ciągłych zmian składu gatunkowego. Na badanym terenie nie występują zbiorowiska leśne.

Główny udział w składzie fauny tej części gminy stanowią zwierzęta terenów otwartych łąk i pól uprawnych. Występuje tu głównie odmiana sarny podtypu polnego, lis, bażant, coraz rzadziej występujący zając i kuropatwa, wiele gatunków gryzoni i liczna awifauna. Brak zadrzewień śródpolnych, starych drzew w sąsiedztwie istniejącej zabudowy powoduje brak sprzyjających warunków do zakładania gniazd. Niewielki obszar, otoczony zabudowaniami mocno ogranicza bytowanie fauny. Większość jej przedstawicieli może się tu pojawiać przejściowo, wykorzystując omawiany obszar jako drogę migracyjną.

4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w dolinie Mrowli, która pełni funkcję lokalnego ciągu ekologicznego łączącego południowe tereny leśne Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z korytarzem ekologicznym doliny Wisłoka. Umożliwia on migrację gatunków, przepływ materii, i informacji biotycznej. Na obszarze gminy w jego obrębie występują zbiorowiska torfowiskowe, bagienne i łąkowe o bogatym i różnorodnym składzie roślinności.

Obszar ten znajduje się ponadto w obrębie GZWP nr 425, który jest największym i najzasobniejszym zbiornikiem wód gruntowych w obrębie województwa podkarpackiego. Nakłada to obowiązek

przestrzegania ograniczeń wynikających z tego faktu, zakazujących lokalizowania obiektów i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na stan wód powierzchniowych i podziemnych.

Badany teren leży poza obszarami wchodzącymi w skład zatwierdzonych i projektowanych obszarów sieci ekologicznej NATURA 2000.

Znajduje się on w odległości :

- 450 m od użytki ekologicznego Trzciana Olszyny,
- 1,2 km od Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- 3,5 km od najbliższego obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki.

Na terenie gminy w studium zostały wskazane obszary stanowiące System Przyrodniczy Gminy Świlcza, który obejmuje otwarty układ przyrodniczo-przestrzenny powiązany z obszarami różnej rangi znajdującymi się w otoczeniu gminy, którego podstawę stanowią lasy, doliny rzeczne i tereny podmokłe, powiązane funkcjonalnie i spełniające funkcje węzłów ekologicznych zasilających przyrodniczo obszary sąsiednie oraz różnej rangi korytarzy ekologicznych będących ciągami siedliskowymi umożliwiającymi wielokierunkowe przemieszczanie się roślin i zwierząt.

Zgodnie ze studium w skład Przyrodniczego Systemu Gminy wchodzi m.in. obszary:

- RE – obszary wchodzące w zespół Przyrodniczego Systemu Gminy tereny wskazane jako ekologiczna obudowa rzek i cieków bez prawa zabudowy kubaturowej.
- RE-I – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej obszary wchodzące w skład Przyrodniczego Systemu Gminy z dopuszczeniem inwestycji kubaturowych mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.
- RE-UT – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego obszar doliny rzeki Mrowli w pasie Rynny (Pradoliny) Podkarpackiej – równoleżnikowego, płaskiego obniżenia szerokości 4-6km –obszar wskazany do utworzenia w jego najcenniejszej części, na zachód od Miejscowości Mrowla Zespołu Przyrodniczo-Krajoznawczego.

Część obszaru objętego opracowaniem znajduje się w rejonie obszaru RE-UT. Obszar ten jest położony skrajnie w stosunku do doliny Mrowli, w sąsiedztwie wyznaczonych w studium obszarów zabudowy.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Środowisko przyrodnicze w rejonie badanego terenu wykazuje się małą odpornością na degradację z racji płytko występującego poziomu wód gruntowych, braku warstwy izolującej go od potencjalnych zanieczyszczeń infiltrujących z wodami poopadowymi gęstą siecią wód powierzchniowych.

W obszarach niezainwestowanych występuje roślinność zbiorowisk antropogenicznych, głównie ruderalnych związanych z terenami zabudowanymi, sąsiedztwem dróg.

Analizując stan i funkcjonowanie środowiska w odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem należy jednak zauważyć, że w kontekście obszaru całej gminy istnieje swoista równowaga pomiędzy obszarami przekształconymi zgodnie z potrzebami gospodarki człowieka, takimi jak obszar objęty opracowaniem a obszarami o charakterze naturalnym. Dodatkowym elementem takiej oceny jest wysoki poziom ochrony przyrody na obszarze gminy.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W przypadku braku realizacji dokumentu w obszar objęty opracowaniem będzie mógł zostać zagospodarowany zgodnie z ustaleniami obowiązującego planu miejscowego. Brak realizacji dokumentu sam w sobie nie będzie stanowił zagrożenia dla środowiska.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

Naturalnym układem przyrodniczym na badanym terenie były rozległe torfowiska niskie, powstałe w tym fragmencie Pradoliny, do którego dopływały wody Mrowli i jej dopływów z wyżej położonych obszarów leśnych. Załamanie spadków dolin tych rzek doprowadziło do powstania stożków napływowych, utrudniających odpływ wód i utworzenie się stałych podmokłości i rozlewisk, w których znalazła doskonałe warunki do rozwoju roślinność bagienna i szuwarowa co spowodowało powstanie torfowisk niskich.

Południową część badanego terenu stanowi ciągle tworzony stożek napływowy rzeki Trzcianki, który powstaje w miejscu załamania spadku tej rzeki. Rzeka wytraca prędkość i osadza nanosy, które spływają jej koryto. Utrzymując jej drożność człowiek pogłębia koryto.

Wydobyte nanosy nadbudowują sąsiedztwo co doprowadza do sytuacji, że aktualnie na niektórych odcinkach rzeka płynie na około dwu metrowej wysokości, nasypie. Mimo to nie występuje zagrożenie powodziowe dla sąsiadujących terenów.

W obszarze objętym opracowaniem naturalne środowisko zostało przekształcone przez działalność człowieka.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedno z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Prawie 1/5 powierzchni naszego kraju proponowana jest do objęcia ochroną w formie obszarów Natura 2000, które stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochrony przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000.

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Mrowle Łąki (PLH180043). Granica tego obszaru znajduje się w odległości ok. 3,5 m od obszaru objętego opracowaniem.

Obszar Mrowle Łąki znajduje się w Kotlinie Sandomierskiej na Płaskowyżu Kolbuszowskim i składa się z trzech enklaw koncentrujących się głównie w dolinie rzeki Mrowla. Dominują tu nieużytki wykorzystywane miejscowo jako łąki kośne. Postępująca sukcesja i lokalne podtopienia sprawiają, że teren ten jest raczej trudno dostępny. Na obszarze występują świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510) oraz łąki trzęślicowe (kod 6410) z bardzo bogatą fauną motyli – m. in. 4 gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz modraszek alkon (*Maculinea alcon*). Gatunki te przeprowadzają tu pełne cykle rozwojowe, dzięki zachowaniu na łąkach roślin żywicielskich takich jak:

rdest węzownik, krwiściąg lekarski, goryczka wąskolistna oraz różne gatunki szczawi.

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na małą powierzchnię obszarów objętych opracowaniem, ich otoczenie i odległość od obszarów chronionych oraz ustalenia zawarte w projekcie planu dotyczące zapewnienia właściwej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych można stwierdzić, że oddziaływanie inwestycji zlokalizowanych na przedmiotowym terenie na Obszary Natura 2000 nie będzie znaczące. Wielkość obszaru oraz jego otoczenie powoduje, iż cele ochrony wyższej rangi nie mają tu większego znaczenia.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Dotychczasowe rolnicze użytkowanie obszaru doprowadziło do jego przekształcenia, głównie poprzez regulację i pogłębienie koryta Mrowli i budowę całego systemu melioracji, które doprowadziło do osuszenia występujących tu torfowisk. Środowisko cechuje się tutaj zróżnicowanymi warunkami odporności na degradację. Wynika to ze zróżnicowanych warunków gruntowych podłoża.

10. Wytyczne do projektu planu związane z ochroną środowiska.

Warunki ekofizjograficzne są zróżnicowane, a decydują o tym głównie warunki gruntowe podłoża. Warunki morfologiczne i klimatu lokalnego mają zdecydowanie mniejszy wpływ na ocenę tych warunków.

Poniżej wymieniono najistotniejsze wytyczne związane z ochroną środowiska, sformułowane w opracowaniu ekofizjograficznym. Na badanym terenie i w jego sąsiedztwie nie ma:

- obszarów i terenów górniczych, udokumentowanych złóż surowców mineralnych i budowlanych,
- ograniczeń w sposobie zagospodarowania, wynikających z położenia w obrębie i sąsiedztwie ob-

szarów chronionych,

- obiektów chronionych, gatunków i siedlisk roślin, miejsc lęgowych ptaków i miejsc rozrodu zwierząt objętych ochroną zgodnie z ustawą "O ochronie przyrody",

Ograniczenia w sposobie zagospodarowania terenu wynikają z:

- położenia w obrębie GZWP nr 425 - "Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów" i w granicach projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika,

- występowania słabonośnych gruntów i płytko zalegających wód gruntowych.

Położenie w dolinie Mrowli, która wykorzystuje obniżenie Pradoliny Podkarpackiej sprawia że jest to obszar o przeciętnych warunkach klimatu lokalnego, narażony na częstsze występowanie mgieł.

Preferowana powinna być zabudowa niska dla zachowania dobrych warunków przewietrzania z uwagi na położenie w dolinie Mrowli, narażone na spływ chłodnego powietrza z wyniesionych obszarów Podgórze Rzeszowskiego i Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Sposób zagospodarowania musi uwzględniać istniejące warunki podłoża gruntowego. O sposobie posadowienia budynków powinny zdecydować badania geotechniczne podłoża. Planowana zabudowa powinna mieć możliwość podłączenia do kanalizacji sanitarnej. W obszarze tym nie powinny być lokalizowane obiekty i przedsięwzięcia mogące znacząco wpływać na stan sanitarny wód podziemnych, powierzchniowych i gruntu. W przypadku braku takiej możliwości sposób odprowadzania ścieków sanitarnych i technologicznych powinien zapewniać szczególną ochronę środowiska wodnego z uwagi na położenie w obrębie GZWP nr 425. Do ogrzewania obiektów należy stosować ekologiczne nośniki energii cieplnej. Część terenu o gruntach słabonośnych zaleca się pozostawić w rolniczym użytkowaniu.

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu.

Analizując ustalenia projektu planu można rozważać wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,

- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu,

Realizacja ustaleń projektu planu, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z rolniczej na przemysłową, mieszkaniową, usługową. Po wprowadzeniu zabudowy tereny te nigdy nie zostaną przywrócone do użytkowania rolniczego.

11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych będą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni, co może stanowić zagrożenie dla znajdującego się tu zbiornika GZWP.

11.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)

W terenie objętym opracowaniem głównymi zagrożeniami dla powietrza są spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w źródłach ciepła i pojazdach. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw są: dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu i pyły. Spalanie węgla wiąże się dodatkowo z powstawaniem sadzy i benzo- α -pirenu. Najmniej zanieczyszczeń powstaje w wyniku spalania gazu ziemnego, a najwięcej przy spalaniu węgla. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców jest tzw. niska emisja z pieców opalanych węglem, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń.

Lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza mogą stanowić także drogi.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Bezpośrednim zagrożeniem dla każdej biocenozy jest bezpośrednie oddziaływanie człowieka (nadmierna eksploatacja siedlisk, pozbawienie gleby jej naturalnej szaty roślinnej, bezpośrednie sąsiedztwo dróg jezdnych).

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi.

Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające ich prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie kolejowe, energetyczne oraz

zwarta zabudowa.

Intensywną rozbudowę układu osadniczego mogłyby odczuć najbardziej obszary o wysokich walorach przyrodniczych, wrażliwe na zanieczyszczenia zbiorowiska leśne lub roślinności łąkowej, znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie dróg.

Zagrożenie dla zasobów przyrodniczych gminy dotyczy przede wszystkim cennych przyrodniczo obszarów gminy, które znajdują się poza granicami obszaru objętego opracowaniem.

W rejonie obszarów objętych opracowaniem nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń zarówno dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg, niską emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych itp.

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej.

11.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywnych na klimat.

11.7 Hałas.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu, który jest oddziaływaniem bezpośrednim

dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności produkcyjnej i usługowej, gdzie mogą powstać hałaśliwe obiekty oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

Celem opracowania projektu planu jest wprowadzenie możliwości lokalizacji sieci gazowych średniego ciśnienia oraz likwidacja jednej z dróg wyznaczonej w obowiązującym planie miejscowym z uwagi na wnioski złożone do planu.

Nie ulegają zmianie pozostałe ustalenia planu obowiązującego, który wyznacza w obszarze objętym opracowaniem następujące tereny:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- U/MN – tereny zabudowy usługowej z lokalami mieszkalnymi;
- R – tereny rolnicze;
- KDZ – tereny drogi publicznej zbiorczej;
- KDD – tereny dróg dojazdowych.

W terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN ustalono jako przeznaczenie podstawowe zabudowę mieszkaniową jednorodziną w formie wolnostojącej i bliźniaczej. Jako przeznaczenie uzupełniające dopuszczono usługi, w tym także handel zlokalizowane w budynkach o przeznaczeniu podstawowym.

Zgodnie z ustaleniami planu przez usługi i zabudowę usługową należy rozumieć działalność prowadzoną w obiektach wolnostojących lub lokalach użytkowych wbudowanych, której celem jest zaspokojenie potrzeb ludności, a nie wytwarzanie bezpośrednio metodami przemysłowymi dóbr materialnych.

W terenach U/MN ustalono przeznaczenie pod zabudowę usługową, w tym także handlową z lokalami mieszkalnymi, przy czym w terenie 2U/MN lokalizację lokali mieszkalnych dopuszczono w budynkach usytuowanych w odległości większej niż 90 m od granicy z terenem 1KDD.

Do projektu planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i łączności publicznej.

Tereny R są terenami rolniczymi. W terenach tych obowiązuje zakaz lokalizacji budynków, a w terenie 2R zakazano ponadto odbudowy, rozbudowy i nadbudowy istniejącej zabudowy, a dopusz-

czono przebudowę, remont i konserwację istniejącej zabudowy.

W planie wyznaczona jest też jedna droga zbiorcza 1KDZ i cztery drogi dojazdowe KDD.

13. Zanieczyszczenie powietrza.

14. Parkingi i drogi.

Wielkość emisji niezorganizowanej ze źródeł motoryzacyjnych zależy w głównej mierze od natężenia ruchu, jego struktury oraz czasu emisji.

Przedmiotowy obszar jest obsługiwany przez istniejące drogi publiczne. W przedmiotowym planie nie projektuje się powiększenia powierzchni wyznaczonych już w obowiązującym planie terenów zabudowy, nie projektuje się też lokalizacji nowych dróg. Likwiduje się jedną z wyznaczonych wcześniej dróg dojazdowych z uwagi na wnioski złożone do planu i istniejące użytkowanie terenu. W związku z powyższym nie przewiduje się wzrostu natężenia ruchu na drogach stanowiących obsługę komunikacyjną obszaru objętego opracowaniem.

W ustaleniach planu określono obsługę komunikacyjną terenu 2U/MN drogą 1KDD. Ustalenie to wynika z potrzeby ograniczenia ruchu związanego z obsługą funkcji usługowej w terenie 2U/MN na drodze 2KDD, która prowadzi przez tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W wyniku realizacji ustaleń planu stan zanieczyszczenia powietrza nie ulegnie pogorszeniu w porównaniu do dotychczasowego sposobu użytkowania terenu.

14.1.1 Działalność usługowa.

W obszarze objętym opracowaniem nie przewiduje się lokalizacji funkcji produkcyjnych oraz składów i magazynów.

Działalność usługowa może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emisją do powietrza atmosferycznego.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,

- dwutlenek azotu,
- pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem. Wpływ źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależy przede wszystkim od technicznych parametrów zastosowanych urządzeń grzewczych (sprawność energetyczna, warunki spalania oraz warunki wprowadzania emisji zanieczyszczeń – parametry emitora) oraz zastosowanego rodzaju paliwa.

Projekt planu, tak jak obowiązujący obecnie plan miejscowy zawiera szereg ograniczeń dla działalności usługowej, która może być prowadzona w obszarze objętym opracowaniem, w tym np. wykluczenie usług związanych z wytwarzaniem bezpośrednio metodami przemysłowymi dóbr materialnych i z wykluczeniem usług zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ustalenia planu dotyczące zaopatrzenia w energię ciepłą określają zaopatrzenie z indywidualnych lub grupowych źródeł dostarczania ciepła z uwzględnieniem przepisów zawartych w uchwale nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Dopuszczono też stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, przy czym zakazano lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru, o mocy większej niż moc mikroinstalacji.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.) Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. określa m.in. rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na obszarze określonym w tej uchwale.

Z uwagi na ustalenia planu, które nie przewidują wyznaczenia nowych terenów zabudowy, można stwierdzić, że nie nastąpi pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w obszarze objętym opracowaniem. Nowe przepisy i standardy z zakresu ochrony środowiska, jak też obecnie stosowane rozwiązania techniczne w zakresie systemów energetycznych i zmniejszająca się energo-

chłonność budynków mają wymierne skutki w zakresie sukcesywnego ograniczania negatywnego wpływu inwestycji na jakość powietrza atmosferycznego, wynikającego z niskiej emisji.

W efekcie można się spodziewać utrzymania sumarycznego zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w wyniku równoważenia wzrostu zapotrzebowania na energię w wyniku realizacji zabudowy na niezabudowanych jeszcze terenach, poprzez termomodernizację istniejącej zabudowy i modernizację istniejących instalacji.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi wzrost ilości powstających zanieczyszczeń.

14.1.2 Wnioski.

W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany, które projekt planu wprowadza w stosunku do ustaleń planu obowiązującego nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

14.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”, największego obszarowo zbiornika wód podziemnych na terenie Podkarpacia oraz w granicach projektowanego obszaru ochronnego tego zbiornika. Granice tego zbiornika zostały określone w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej przez MOŚZNIL decyzją nr KDH 1/013/6037/97 z dnia 18 lipca 1997 r. W granicach GZWP 425 nie należy lokalizować przedsięwzięć mogących wpływać niekorzystnie na stan wód podziemnych i powierzchniowych oraz gruntów.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych, obowiązują ograniczenia lub zakazy dotyczące użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Obszar ochronny dla GZWP Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów” nie został jeszcze ustanowiony, tym niemniej ochrona istniejących zasobów wodnych wymaga wykluczenia lokalizacji inwestycji stanowiących zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego oraz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych lub gruntu.

W projekcie planu nie wyznacza się nowych terenów zabudowy w stosunku do ustaleń planu obowiązującego stąd nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń planu nastąpiły lokalne zmiany stosunków wodnych lub wzrost zagrożenia zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych w stosunku do stanu obecnego.

Ustalenia projektu planu wprowadzają jednoznaczne regulacje w zakresie gospodarki ściekowej – sanitarnej i deszczowej. W ustaleniach planu obowiązują następujące ustalenia w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych:

- ustala się odprowadzanie ścieków komunalnych do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej znajdującej się w obszarze objętym planem lub poza tym obszarem, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem,
- ustala się odprowadzanie ścieków przemysłowych wstępnie oczyszczonych do wymaganych standardów do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej znajdującej się w obszarze objętym planem lub poza tym obszarem, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem,
- ustala się budowę i przebudowę odcinków sieci kanalizacyjnej, o średnicy nie mniejszej niż $\varnothing 100$ mm;
- w terenie nie objętym zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej dopuszcza się:
  - odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników z nakazem ich opróżniania i transportu ścieków do stacji zlewnych lub oczyszczalni ścieków,
  - odprowadzanie ścieków do indywidualnej oczyszczalni ścieków,

W zakresie odprowadzania wód opadowych wprowadzono następujące ustalenia:

- ustala się minimalną średnicę budowanych i przebudowywanych odcinków systemu kanalizacji deszczowej nie mniejsza niż $\varnothing 100$ mm dla odwodnienia projektowanych dróg;
- dopuszcza się indywidualne rozwiązanie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych, w sposób zapewniający ochronę przed ponadnormatywnymi zanieczyszczeniami gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych,
- zakazuje się odprowadzania wód opadowych i roztopowych do urządzeń kanalizacji sanitarnej, na nawierzchnie ogólnie dostępnych ciągów komunikacyjnych oraz na sąsiednie działki;

W przypadku terenów, na których prowadzona będzie działalność usługowa odprowadzanie wód deszczowych zależne będzie od specyfiki przedsięwzięcia i natężenia koniecznej obsługi komunikacyjnej.

Z punktu widzenia oddziaływań na środowisko istotne jest ustalenie planu wprowadzające zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i łączności publicznej.

Wprowadzone do ustaleń planu wymagania względem terenów przeznaczonych do zainwestowania w zakresie wyposażenia ich w kanalizację sanitarną i deszczową, jak również ustalenia dot. modernizacji i rozbudowy istniejących systemów przyczynią się do uregulowania gospodarki wodno – ściekowej na analizowanym obszarze, poprzez ograniczenie zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz podskórnych przez ścieki.

Ścieki wprowadzane do wód lub ziemi muszą spełniać wymagania określone przepisami ustawy Prawo wodne, w tym rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800). Obiekty budowlane oraz instalacje, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi muszą odpowiadać wymogom, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska.

Przeznaczenie terenów pod zabudowę usługową wiąże się z powstawaniem odpadów, powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji. Unieszkodliwienie odpadów poprodukcyjnych, w tym odpadów niebezpiecznych, winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia ujemnych skutków realizacji ustaleń planu na środowisko.

Zgodnie z planem w zakresie gospodarki odpadami ustalono obsługę gminy zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami.

Można założyć, że przyjęty w gminie system zbierania, gromadzenia, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów spowoduje zauważalną poprawę ekologicznych warunków życia jego mieszkańców i wpłynie korzystnie na stan środowiska.

Rozwiązaniami mającymi na celu ochronę gleb i wód przed zanieczyszczeniem jest np. selektywne magazynowanie odpadów w sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem tj. np. w

przystosowanych do tego celu kontenerach z zamykanymi otworami wrzutowymi lub w sposób zabezpieczający przed pyleniem, rozwiewaniem lub w inny sposób zabezpieczający środowisko przed zanieczyszczeniem, szczególnie w przypadku odpadów niebezpiecznych.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie planu zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

14.3 Ochrona powierzchni ziemi.

Występowanie warstwy torfów na części obszaru objętego opracowaniem może negatywnie wpływać na bezpieczne posadowienie obiektów budowlanych. W miejscach usytuowania potencjalnych obiektów budowlanych należy wykonać szczegółowe badania geotechniczne sięgające warstw nośnych wykształconych w formie żwirów i iłów mioceńskich. Torfy nie nadają się do posadowienia fundamentów obiektów, a namuły organiczne są gruntami słabonośnymi.

Zbadanie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi na etapie sporządzania projektu budowlanego.

W obszarze objętym opracowaniem w zasięgu słabonośnych gruntów znajduje się część terenu 1MN, 3MN, 1U/MN i 2U/MN.

Do ustaleń planu dla obszarów położonych w zasięgu słabonośnych gruntów wprowadzono zakaz podpiwniczania oraz ustalono wyniesienie parteru o 0,5m. Ustalono też wymóg uwzględnienia przy ustaleniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych położenia w rejonie występowania słabonośnych gruntów i płytko zalegających wód gruntowych

Ponadto w planie dopuszczono wymianę gruntu i zastąpienie utworów słabonośnych gruntami odpowiednimi do przeznaczenia terenu.

W obszarze opracowaniem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, stąd warunków ochrony w tym zakresie nie wprowadzono do projektu planu.

14.4 Udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

14.5 Hałas i wibracje.

Źródłem hałasu w rejonie obszaru objętego opracowaniem jest hałas komunikacyjny związany z drogami stanowiącymi dojazd do terenu zabudowy znajdującego się w obszarze objętym opracowaniem. Źródłem hałasu najbardziej uciążliwego dla sąsiednich terenów zabudowy mieszkaniowej jest również działalność prowadzona w rejonie składu węgla znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym hałas maszyn sortujących węgiel oraz jego załadunek i rozładunek.

Ewentualna uciążliwość związana z emisją hałasu może być ograniczona lub wyeliminowana przez:

- realizację nasadzeń zieleni izolacyjną,
- stosowania urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu,
- odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Ze względu na potrzebę ochrony terenów przed hałasem w ustaleniach planu określono obsługę komunikacyjną terenu 2U/MN drogą 1KDD. Ustalenie to wynika z potrzeby ograniczenia ruchu związanego z obsługą funkcji usługowej w terenie 2U/MN na drodze 2KDD, która prowadzi przez tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Przy zastosowaniu ww. sposobów ograniczenia lub eliminacji uciążliwości hałasu związanego z działalnością usługową, mając przy tym na uwadze prognozowane nieznaczne pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę można prognozować, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie pojawi się możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń.

14.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego mogą być naturalne lub antropogeniczne. Naturalne środowisko elektromagnetyczne jest skutkiem procesów zachodzących na Ziemi (wyładowania elektromagnetyczne w atmosferze ziemskiej) lub na Słońcu (promieniowanie elektromagnetyczne Słońca), a także w kosmosie (promieniowanie kosmiczne). Sztuczne środowisko elektromagnetyczne składa się z pól wytwarzanych celowo lub jako produkt uboczny wynikający ze stosowania niektórych urządzeń. Sztuczne źródła promieniowania wysokiej częstotliwości stosowane są m.in. w telekomunikacji, radiolokacji, lecznictwie, diagnostyce i wytwarzają źródła lokalne o wartościach znacznie przewyższających tło naturalne. Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są

instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

Realizacja ustaleń planu może być źródłem promieniowania elektromagnetycznego, uwarunkowanego dalszym rozwojem infrastruktury technicznej w zakresie napowietrznych linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz dopuszczalną lokalizacją urządzeń radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1883), określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Są one zależne od częstotliwości i rodzaju pracy źródeł. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustaleniami planu w obszarach objętych opracowaniem przewiduje się możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i mieszkań, będą także powstawały miejsca dostępne dla ludzi. W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia określonego rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 71) na etapie lokalizacji oraz budowy tego rodzaju obiektów inwestor jest lub może być zobowiązany przez odpowiedni organ ochrony środowiska do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Oddanie do użytkowania stacji bazowej wymaga uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych do środowiska, na podstawie przeprowadzonych wstępnych pomiarów wielkości

emisji z instalacji. Poziom pól elektromagnetycznych nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w obowiązujących przepisach szczególnych, przy czym inne poziomy pól elektromagnetycznych obowiązują dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a inne dla pozostałych terenów - jak dla miejsc dostępnych dla ludzi.

W obszarze objętym opracowaniem nie będą mogły powstawać urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

W obszarze objętym opracowaniem występuje napowietrzna linia średniego napięcia.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W ustaleniach planu dla obszaru położonego w zasięgu strefy technicznej od napowietrznych linii elektroenergetycznych (11,0 m od rzutu pionowego osi napowietrznej linii 15 kV - 5,5 m po obu stronach osi linii) wprowadzono:

- zakaz lokalizowania miejsc stałego przebywania ludzi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, rekreacyjną,
- zakaz lokalizowania w budynkach pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- zakaz nasadzeń zieleni wysokiej.

Mając na względzie istniejące regulacje prawne, wymagające zachowania odpowiednich stref bezpieczeństwa, w których przekroczone są natężenia pola elektromagnetycznego bezpieczne dla stałego pobytu ludzi, można przewidywać, że promieniowanie elektromagnetyczne pochodzące od sieci i urządzeń dopuszczonych planem nie będzie w istotny sposób oddziaływać na środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi.

14.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. nr 30 poz. 208 z

późn. zm.) określa rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W obszarze objętym opracowaniem ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być również wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne.

14.8 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza terenami najcenniejszymi pod względem przyrodniczym i krajobrazowym.

Pierwotny krajobraz omawianego terenu został w dużej mierze przekształcony wskutek działalności rolniczej człowieka. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w sąsiedztwie dróg i terenów zabudowy, przez obszar przebiegają też linie elektroenergetyczne średniego napięcia. Realizacja zagospodarowania zgodnego z ustaleniami planu nie będzie więc w tym terenie stanowić dominanty wysokościowej ani krajobrazowej.

W projekcie planu nie wyznacza się nowych terenów zabudowy, nie nastąpi więc ograniczenie terenów biologicznie czynnych w stosunku do ustaleń planu obowiązującego.

Plan zawiera ustalenia w odniesieniu do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, aby zapewnić właściwe „wkomponowanie” nowej inwestycji w przestrzeń miejscowości. Realizacja zabudowy zgodnej z ustaleniami planu nie będzie stanowiła zauważalnego i dysharmonizującego elementu w krajobrazie.

Biorąc pod uwagę ustalenia planu oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element środowiska przyrodniczego.

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

14.9 Ocena wpływu ustaleń planu na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Obszar objęty opracowaniem nie zawiera elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych. W obszarach nie wykorzystanych pod zabudowę występują fitocenozy pochodzenia antropogenicznego.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod za-inwestowanie w stosunku do obowiązującego planu miejscowego. Zabudowa, która powstanie w tym obszarze nie będzie stanowić bariery na szlakach migracyjnych fauny i nie będzie wywierała negatywnego wpływu na świat roślin i zwierząt.

Na omawianym terenie nie stwierdzono występowania roślin chronionych a na podstawie rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt, nie występują tu tereny stałego przebywania i gniazdowania rzadkich gatunków zwierząt.

W obszarze objętym opracowaniem nie będzie konieczne wystąpienie o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

14.10 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń planu nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

15. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym w obszarze objętym opracowaniem nie występują siedliska i gatunki roślin podlegające ochronie prawnej.

Analizowany obszar znajduje się w poza granicami Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, stąd nie występują formalne ograniczenia w sposobie zagospodarowania terenu objętego opracowaniem.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest uchwała Nr XXXIX/785/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2013 r. poz.3588).

Zgodnie z ww. uchwałą na terenie Obszaru zakazuje się (za wyjątkiem przypadków opisanych w treści uchwały):

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody,

- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Trześniówka, Kanał Białoborski, Tuszymka, Osina, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych.

Ustalenia projektu planu nie będą miały wpływu na zachowanie ww. ograniczeń, które zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000. Najbliżej położonymi obszarami Natura 2000 jest obszar Mrowle Łąki.

Do głównych zagrożeń dla obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki należy:

- koszenie, ścinanie (był częste, zbyt rzadkie lub zbyt wczesne koszenie – np. przed jesienią),
- nawożenie (częstsze niż sporadyczne nawożenie),
- nawadnianie (zmiana stosunków wodnych: nawadnianie i osuszanie, nieutrzymywanie urządzeń melioracyjnych, częste zalewanie),

- zalesianie, sukcesja naturalna i zarastanie,
- wypalanie,
- inne rodzaje praktyk rolniczych lub leśnych (intensywna gospodarka rolna),
- rozwój infrastruktury i budownictwa wokół obszaru.

Projekt planu nie wprowadza żadnych zmian, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę sąsiednich obszarów chronionych, w tym również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 12 i omówione w poszczególnych podrozdziałach niniejszej prognozy można stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 i Obszar Chronionego Krajobrazu, w związku z czym nie ma potrzeby podejmowania działań kompensujących.

Obszar objęty opracowaniem nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności nie będzie:

- pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

16. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt planu w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu planu uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

17. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu.

17.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarun-

kowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt planu był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

17.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Ocenę proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania należy przeprowadzić w odniesieniu do całego obszaru gminy. Obszar objęty opracowaniem jest obecnie obszarem częściowo otwartym, niezabudowanym, a w części przeznaczonym pod zabudowę w obowiązującym planie miejscowym. Biorąc pod uwagę fakt, że projekt planu nie zakłada ani wzrostu ani zwiększenia powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę należy stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

18. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu.

Najważniejszymi dokumentami powiązanymi z projektem planu mają dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego przyjęty uchwałą nr XLVIII/522/02 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r.,
- 2) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030 przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Podkarpackiego,
- 3) Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2023 r., przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XLVI/781/17 z dnia 27 listopada 2017 r.,

- 4) Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXXI/551/17 z dnia 5 stycznia 2017 r.,

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego wskazano położenie gminy Świlcza zarówno w miejskim obszarze funkcjonalnym Ośrodka Wojewódzkiego Rzeszowa, w Wiejskim Obszarze Funkcjonalnym uczestniczącym w procesach rozwojowych i w Obszarze Funkcjonalnym Innowacyjnego Przemysłu.

Na obszarze gminy istotne jest uwzględnienie ograniczeń związanych z:

- położeniem na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica-Stalowa Wola – Rzeszów,
- położeniem w sąsiedztwie Mielecko-Kolbuszowsko–Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Najważniejszymi dokumentami z uwagi na ich koncentrację wyłącznie na tematyce oddziaływania na środowisko, zawierają programy związane bezpośrednio z jego ochroną. W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2023 r. takie jak m.in.:

- Minimalizacja skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla województwa podkarpackiego
- Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo-gospodarczych oraz rekreacyjnoturystycznych
- Poprawa i utrzymanie wymaganej prawem jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego dla ozonu i krajowego celu redukcji narażenia do roku 2020 oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez sukcesywną redukcję emisji gazów cieplarnianych
- Poprawa klimatu akustycznego
- Zmniejszenie masy odpadów składowanych na składowiskach oraz zwiększenie udziału przygotowania do ponownego użycia i recyklingu surowców wtórnych i odzysku energii z odpadów
- Zachowanie, ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej

- Zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i ekologicznego mieszkańcom województwa podkarpackiego, w tym zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz ograniczenie ich skutków
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz remediacja, rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych
- Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją i prowadzeniem prac poszukiwawczych
- Ochrona ludności i środowiska przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.

Projekt planu jest spójny z innymi planami obowiązującymi dla sąsiednich obszarów i programem ochrony środowiska.

Ustalenia planu uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Realizacja ustaleń planu nie będzie wywierać negatywnego wpływu na jednolite wody powierzchniowe i podziemne.

19. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu planu miejscowego.

Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planie miejscowym, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja postanowień dokumentów jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanej planu miejscowego sporządzonego zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu

niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń planów miejscowych na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładów przestrzennych, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej,

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń planu powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium i planów miejscowych.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Świlcza, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Miejskiej. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji ustaleń planu.

20. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń planu.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równoległe z pracami nad projektem planu. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu planu pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem planu.

W projekcie planu, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu planu.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń planu, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 13 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie planu zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

21. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie planu. Wśród rozwiązań alternatywnych rozważano:

- wariantowaniu podlegał sposób organizacji obsługi komunikacyjnej w obszarze objętym planem. Pozostawiono wariant z likwidacją jednej z dróg dojazdowych, o który wnosili użytkownicy terenu,
- wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych i wysokość zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu wynikają z obowiązujących ustaleń

planu miejscowego i są wynikiem analiz mających na celu wkomponowanie nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.

Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu planu są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych.